



Ayasofya Tiyatrosu

Ayasofya Kilisesi müze olarak hizmet verirken önce Kültür ve Turizm Bakanlığının'dan Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredildi, ardından da 24 Temmuz Cuma günü cami olarak ibadete açıldı.

Tarihe ve halkların kültürlerine yapılan saygısızlığın ötesinde gerçekleştirilen eylem açısından gülünç bir konuya değinmek isteriz. Bilindiği gibi "Ayasofya" ismi "Haghia Sofia" isminden devşirilmiştir. "Haghia" nitelemesi Hristiyan dininde "Aziz" anlamına gelmekte, "Sofia" ise bir Hristiyan kadın adı veya eski Yunanca'da "bilgelik" anlamına gelmektedir. Kısacası camiye çevrilen ibadethanenin İslam ile yakın uzak hem nitelik hem de isim olarak hiç bir bağı yoktur.

Yetmiyor, Ayasofya Kilisesi'nin tavan ve duvarları eşsiz mozaik, resim ve ikonlara sahiptir. Öyle ki, Tavanda bulunan bir İsa mozaığı, kilisenin neresinden bakarsanız bakın, gözleriyle size bakmaktadır. Bu aynı zamanda bir sanat eseridir. Tüm bu eserler perde ile kapatılacakmış.

Diktatör Erdoğan'ın Ayasofya Camii tiyatrosu ile karşısına aldığı ve Irak, Suriye, Libya'da Türkiye'ye karşı savaşan Müslümanların kendilerine ve geldikleri çeşitli İslam ülkelerinin halklarına mesaj vermek istediği aşikar. İslam Dünyası'nda kaybettiği itibarı bu tiyatro ile yeniden elde edebileceğini sanıyor. İkincisi ise; Ülkede ekonomik krizin tavan yapması ile kendisine sırt çeviren seçmen tabanını, partisinden ayrılan üyeleri yeniden devşirmenin yolunu arıyor. Ayasofya tiyatrosunu bu amaçla kullanıyor.

Bilinmelidir ki, Ayasofya Tiyatrosu MHP destekli AKP-Saray Diktatörlüğünü kurtaramayacaktır. Diktatörlük sonrasında, ama özellikle işçi sınıfının iktidarında Ayasofya, adına uygun bir şekilde Hristiyan cemaatinin ibadetine sunulacak ve aynı zamanda her din ve mezhepten inanan ve inanmayan insanların girip gezebileceği bir niteliğe sahip olacaktır.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 11 Temmuz 2020 Tarihli Bildirisi Ortadoğu Yanıyor, Çözüm Savaşta Değil Barıştadır! Barış, Emperyalizm Bölgeden Kovulursa Gelecektir.

Emperyalizm, Reel Sosyalizm'in ülkelerinde gerçekleşen karşı-devrimden hemen sonra dünyanın her köşesinde savaş ocaklarını planladı, oluşturdu ve körükledi. 1991 ile 1999 yılları arasında Avrupa'nın göbeğinde Yugoslavya'da çıkarılan iç savaş sürecinde 8 yılda 300 bine yakın insan canını kaybetti, 3 milyondan fazla insan zorunlu olarak göç etti, büyük kentlerden köylere kadar binlerce yerleşim birimi yıkıldı ve Yugoslavya 7 ayrı devlete bölündü.

Yugoslavya savaşı acı sonla bitti, çok geçmeden ABD 11 Eylül'ü bahane ederek Afganistan, Pakistan ve Irak'a saldırdı. 2002 yılından beri Ortadoğu'da bu ülkelerde süren çatışmalarda 2,5 milyon kişinin can verdiği ve yaklaşık 12 milyon kişinin evini yurdunu terk ederek göçe zorlandığı açıklandı. 2011'de başlatılan çatışmalar 2012'de Suriye'de bir iç savaşa evrildi ve daha sonra özellikle Türkiye'nin de dış müdahaleleri ile geçtiğimiz 8 yılda ölenlerin sayısı 500 bini aştı, göç edenlerin sayısı ise 8 milyonu geçti. 25 milyon nüfuslu Yemen'de 2014'de başlatılan iç savaşta 6 yılda 150 binden fazla insan öldü ve 25 milyonluk nüfusun 23 milyonu bugün açlık sınırında yaşamaya zorlanıyor, bulaşıcı hastalıklar ülkede kol geziyor.

Balkanlar ve Ortadoğu'da son 30 yılda emperyalizmin örgütlediği savaşlarda toplam 3,5 milyondan fazla insan öldü ve ölmeye devam ediyor. Afrika, Latin Amerika ve Doğu Avrupa'da yaşanan savaş ve ölümler bu sayılara dahil değildir.

Emperyalizmin savaş makinesi şimdi de Türkiye ile doğrudan bağlantılı olan bölgede, Türkiye'yi de ileri bir karakol olarak öne sürerek Irak ve Suriye'de çatışmaları artırma politikası izliyor. İran ve Lübnan ise sıradaki ülkeler. Türkiye'nin bu çatışma ve savaş ortamında taraf olarak aktif yer alması bu çatışmaların er ya da geç kendi topraklarına da sıçramasına kapı açmaktadır. Diğer yandan Ortadoğu'daki savaş ve çatışmalarda belirleyici bir faktör olan Kürt ulusal sorununun gündemde olması Türkiye açısından ilave bir tehlike yaratmaktadır. Özünde Türkiye, Irak ve Suriye'deki çatışmalara Kürt sorununu bahane ederek müdahil olmakta ve katılmakta, aynı zamanda da Kürt sorununu bahane olarak kullanarak bölgede nüfuzunu artırmayı amaçlamaktadır.

60'lı yılların sonlarından itibaren Ortadoğu'nun kanayan yarası olan Filistin Sorunu'nun hala çözülmemiş olması ve ABD öncülüğünde Türkiye dahil tüm saldırgan kapitalist ülkelerin İsrail'in işgalci politikalarının yanında saf tutması bir gerçekken, Kürt halkının, dört parçaya bölünmüş Kürdistan topraklarının özgürlük mücadelesinin yükselmesine karşı yaratılan çatışma ve savaş politikaları Ortadoğu'yu bir yangın yerine çevirmiştir. Buna bir de ABD emperyalizmine karşı görece mesafeli Suriye ve İran gibi devletlerde iktidarları yıkıma yönelik emperyalist planlar da eklenince bölge pimi çekilmiş bir el bombası misali duruma gelmiştir.

Türkiye'de bir iç savaşın tetiklenmesi için Türk-Kürt çatışmasının ve/veya Alevi-Sünni çatışmasının örgütlenmesi yeterlidir. ABD, AB ve onların savaş örgütleri NATO yıllardır bu konu üzerinde planlar geliştirmekte, CIA, MI6, DGSE ve BND gibi batılı istihbarat örgütleri tüm dikkatler Kürt ulusal sorunu temelinde yürüten çatışmalara odaklanmışken Alevi-Sünni çatışmasının alt yapısını oluşturmaktadırlar. Bu konuda ciddi hazırlıkları ve planları vardır. Türkiye'de devleti elinde bulunduran işbirlikçi oligarşi bu planların bir parçasıdır, çünkü adı üstünde işbirlikçidir.

Ortadoğu ve Türkiye'de yaratılan bu yangının önüne geçilmesinin tek çıkar yolu ABD emperyalizmi, AB emperyalistleri ve onların savaş örgütleri olan NATO'nun bölgeden sökülüp atılmasıdır. Arap, Ermeni, Kürt, Türk, Pers ve bölgede yaşayan tüm halkların özgür yaşam koşullarını gerçekleştirmelerinin başka yolu yoktur. Bunun için de dört ülke topraklarında stratejik kilit yer tutan Kürt halkının mücadelesi ile Türkiye halklarının ve Arap ile İran halklarının birleşik mücadelesi örülmek zorundadır. Her ülkenin kendi devrimci dinamikleri kendi ülkeleri için demokrasi ve sosyalizm yönünde stratejiler geliştirirken, bölgenin niteliksel yapısına özgün bölgesel işbirlikleri ve ortak mücadelelerin stratejilerini birlikte ele almalıdırlar.

Türkiye Komünist Partisi, kendi politik programatik anlayışı ile Türkiye işçi sınıfının devrimci hareketi ile Kürt halkının devrimci demokratik özgürlük hareketinin birleşik mücadelesini savunurken, Ortadoğu'nun diğer ülkelerindeki Komünist Partileri ve ulusal kurtuluşçu devrimci direniş hareketleri ile stratejik işbirliği ve savaş kardeşliğine büyük değer biçmektedir. Savaş bölge için potansiyel bir tehlike değil sürmekte olan bir olgudur. Bu savaşın Türkiye'nin içine taşınması ise potansiyel bir tehlike olarak vardır. Böyle bir savaşın sorumlusu veya tetikleyicisi MHP destekli AKP-Saray Diktatörlüğü'nün ileri sürdüğü gibi Kürt devrimci demokratik özgürlük hareketi değil, Emperyalizmin kendisi ve Türkiye'deki işbirlikçileridir, Türkiye Cumhuriyeti devletinin tam da kendisidir.

Tedaviyi uygulamak için hastalığı doğru teşhis etmek gerekmektedir. Bu tespitleri yaptığımız göre, Türkiye'deki gerici faşist diktatörlük yıkılmalı, emperyalizm ülkemizden ve bölgeden kovulmalı, Türkiye ve bölge ülkelerinde kendi dinamiklerine dayalı sosyalizm yönelimli, işçi sınıfının öncülüğünde, anti-emperyalist demokratik halk iktidarları kurulmalıdır. Bunun yolu da birleşik mücadeleden geçmektedir.

TKP'nin 100. Kuruluş Yıldönümü Üzerine Düşünceler

o Mehmet KADIRGA

TKP Tarihi ciddi bir konudur

Partimizin 100. kuruluş yıldönümü üzerine yoğun bir tartışma yürütülüyor. Şu aşamada bu tartışma sol çevreler içinde sınırlı. En fazla yazan çizenler eski ve TKP'ye sırtını dönmüş unsurlar ile geçmişte TKP ile alakası olmamış olan ama bugün TKP adını devletin icazetiyle yasal alanda kullananlardan oluşuyor. İnkincilerin kimileri de eski TKP üye ve sempatanlarını da konuşurmuş yolumu seçiyorlar. Legalist, reformist, parlamentarist bir anlayışla TKP savunuculuğu yaptıklarını zanneden bu siyasal gruplar özünde Marksist-Leninist temelde ihtilalci bir komünist parti örgütlenmesine olan itirazlarını ortaya koyuyorlar. TKP'nin 100 yıllık şanlı savaş tarihini günümüzde bir burjuva demokratik partinin tarifine indirgeyerek çevrelerindeki konformist ve kemalist kitleye mesaj vermeye ve varlıklarını TKP'nin şanlı tarihini çarpıtarak, aslında karalayarak tarif etmeye çalışıyorlar.

Bir nokta daha var, o da şu. Eski TKP'li adı altında görüş belirtenlerin bir kısmı ise örgütlü mücadele içinde bulunmamış arkadaşlardır. Bunun kötü olduğu söylenemez, lakin TKP'ye gerçekten hak ettiği şekilde sahip çıkacak kimseye itirazımız olamaz, tam tersine sevindiricidir, TKP'ye ne kadar insan sahip çıkarsa bu TKP'nin politik etkisinin gücünü göstermektedir ama doğaldır ki bu şekilde ileri sürülen görüş ve anlatımlar içerisinde ciddi eksik ve yanlışlıklar barındırmaktadırlar. Sonuçta yapılan bu anlatımların tümü öznel bir nitelik taşımaktadır. En büyük yanlış da bu iyiniyetli anlatımların bazı grupların kendilerine TKP'nin şanlı tarihi üzerinden itibar sağlamlarına hizmet etmesidir.

Halbuki TKP'nin tarihi örgütlü olarak değerlendirilebilecek ve yazılacak bir tarihtir. Ve TKP tarihi ancak günümüzde de TKP'nin örgütlü yapısında yer alanların katkısıyla ilgili organlar ve kurullarca yazılabilecek bir tarihtir. Çünkü tarih yazımı bilimsel bir konudur ve içinde bir amaç barındırır. Burjuvazi de TKP hakkında çok şey yazıp çiziyor, TKP'ye ihanet eden, yarı yolda ayrılan veya atılmak zorunda kalanlar da yazıyor. Bize göre ise TKP tarihi, Felsefe, Ekonomi Politik, Bilimsel Komünizm ile birlikte parti kadrolarının temel eğitim programının bir konusudur. TKP tarihinin temel kadro eğitiminin bir bölümü olmasının bir anlamı ve işlevi vardır. Geçmiş mücadele dönemlerinden ders çıkarak, öğrenerek, geleceğe yönelik görevleri irdelleyen bir nitelik taşımaktadır. Böylesi somut bir amacı vardır. Değilse TKP'nin şanlı tarihi araçsallaştırılacak ve nostalji konusu yapılacak bir konu değildir.

TKP'nin "buharlaştığı" masalı

Diğer yandan TKP tarihi üzerinden günümüze ilişkin, arka planda partiyi likidasyona taşıyan unsurların organize ederek piyasaya sürdükleri, bilinçli olarak oluşturulan çeşitli platformlarda teoriler geliştirme çabaları da mevcut. Bu tür platformların amaçları örgütsüzlüğü örgütlemeye olup, likidasyonu taşıyan ve savunan bir nitelik taşımaktadır. Böyle bir platformda bir arkadaşımızı çıkmış "TKP buharlaştı göğe çıktı ve şimdi yağmur olarak her yere yağıyor" misali bir benzetme ile önce "buharlaştırma" ile partinin likide olduğunu ama buna tezat olarak da bugün yağmur olarak yağdığını ve TKP'nin her yerde olduğunu iddia edebiliyor. Toplumun bütün kılcal damarlarında oldukları ifade edilen bu

TKP'liler, hangi nitelik ve amaçla buralarda yer alıyorlar. Ona bakmak lazım.

Güzel bir masal ama bilimsel hiçbir yanı yok. Neden dersiniz şöyle; Türkiye Komünist Partisi Marksizm-Leninizm ilkeleri temelinde mücadele eden bir örgüttür. Bu dün de böyleydi, bugün de böyledir. İşçi sınıfının bilimini teorik, ideolojik, politik ve örgütsel anlamda savunmakta ve uygulamaktadır. Eğer siz bu niteliklere karşı çıkarsanız bu partiden geriye ne kalır? Dolayısıyla, yarım ağızla ve nostaljik açıdan TKP anlatımı yapanlar da, bilinçli olarak TKP'nin niteliğini çarpıtıp partiyi yere göğe sığdıramayanlar aslında partiyi, TKP tarihini savunmuyorlar. Samimi değil. Sadece farklı yöntemler ile bu şanlı tarihi ve günümüz mücadelelerini, Marksist-Leninist ilkeler temelinde komünist parti örgütlenmesini karalayıyorlar.

Eğer TKP yağmur olup her yerde varsa bu onların savunduğu anlamda değil, yetersiz olmakla birlikte şanlı tarihi ve günümüzde sürdürdüğü mücadele sayesinde vardır. Evet TKP tüm likidasyon girişimlerine karşın gücü ve olanakları oranında her yerde var, işçi sınıfı içinde, köylülük, gençler, kadınlar, Kürtler, Aleviler içinde var. Aynı zamanda güvenlik örgütlerinin, ordunun, sarayın, bakanlıkların, parlamentodaki her partinin içinde de var. Aynen 1980 öncesinde olduğu gibi. Ama ilgili yazarın masallaştırdığı biçim ile bizim yazdıklarımız arasında niteliksel olarak fersah fersah fark var. O yazısında her yerde var derken, var olanların bugünkü durumlarından, niteliklerinden söz etmiyor. Bir zamanlar TKP'li olmuş olanlardan söz ediyor. Biz ise günümüzde de TKP'li olan, Marksizm-Leninizm'i savunan TKP'de örgütlü kadrolardan, parti örgütlerinden, hücrelerden, örgütlü bağlardan söz ediyoruz. İkisinin arasında dağlar kadar fark var.

Şimdi bu yaklaşımı ileri sürünce dogmatik olmakla suçlanarak, kendi düşüncelerimizden başka hiç bir düşünceye değer vermediğimiz, tek doğrunun biz olduğu tavrında olduğumuz ileri sürülüyor. Bu suçlamalar yapılırken de Marx ve Engels'in kendilerinden önceki düşünürlerle nasıl yaklaştıkları anlatılıyor, Lenin'in Marx'a dogmatik olarak yaklaşmadığı ifade ediliyor. Günümüzde komünistlerin değişmek zorunda oldukları, farklı düşüncelerin ve anlayışların bir arada olduğu partilerde örgütlenmeleri gerektiği savunuluyor. En sonunda da zurnanın zırt dediği noktaya geliniyor ve düzen sınırları içinde çözüm arayan partilerde yer alınması gerektiği öğütleniyor.

Bu tarz yaklaşanlar bugün açıkça partiyi reddedip farklı sulara yelken açarlardan daha tehlikelidir. Çünkü partinin şanlı tarihini ve mücadelelerini savunuyor gibi gözüktüp, sanki bugün de bu irdadenin farklı bir şekilde sürdürüldüğü gibi bir izlenim yaratıp çok ince ve sinsi yöntemlerle hem parti tarihi hem de bugüne ilişkin görüşler çarpıtılarak ortaya konuyor. İçi boşaltılmış ve niteliksel olarak TKP'den başka herseye evrilmiş bir parti tablosu çiziliyor. TKP adı kullanılarak TKP reddediliyor, TKP'ye zarar verilmeye çalışılıyor.

Yaklaşım tarzı böyle olanlar Mustafa Suphi ile Şefik Hüsnü'yü, Bilen yoldaşla Mihri Belli ve Hikmet Kıvılcımlı'yı aynı kefeye koyuyorlar. Hatta sinsi sinsi bir Bilen yoldaş düşmanlığı yapıyorlar. Bunu şu açıdan anlamak mümkün. "Buharlaştırma" dahil söz konusu görüşleri paylaşılan yazı parti içinde Kemalist bir çizginin varlığını bir yanlış ve tehlike olarak değerlendirmiyor. Kendisi açısından Şefik Hüsnü de Mustafa Suphi ve Ethem Nejat niteliğinde bir komünist, Kıvılcımlı ile Belli de, Bilen yoldaş veya Yakup Demir yoldaş niteliğinde

birer komünisttirler. Bu arkadaşta herhalde sırası gelmediğini düşündüğü için bu yazı dizisi bağlamında henüz yazıya dömediği anti-Stalinist görüşler de mevcuttur. Bu bağlamda Nabi Yağcı'nın burjuvazinin borazanı Hürriyet Gazetesi sayılarından yaptığı gibi Bilen yoldaş TKP'nin Stalin'i olarak ilan etmesi gelecek yazılarında beklenmelidir. Bu görüşler bozguncu görüşlerdir. Zamanında da Kemalizm'e yakın bir siyasi anlayışı olduğunu yazılarında kendisi de ifade etmektedir, birlikte çalıştığı yoldaşları da bu konuya vakıftır. 80'li yıllarda Atılım'da Mehmet Ergül imzasıyla yazdığı yazılar, yurt dışına çıkmadan önce 80 öncesi dönemde basın-yayın alanında ülkede yürüttüğü çalışmalar biliniyor. Ne ki, o zaman da taşıdığı Kemalizm eğilimli görüşler partide de o çizginin varlığı dolayısıyla büyük bir sorun haline gelmiyor gibi gözükse bile reformist parti politikalarının oluşmasında güçlendirici bir etmen olmuştur. Birincisi Kemalizmin etkisi, ikincisi de Gorbacov döneminde "yenilenme" politikalarını savunma konumu doğal olarak arkadaşı bugün savunduğu görüşlere getirmiştir. Kendisinin de yazdıklarından örnekler verdiği gibi 1985 yılından itibaren ve özellikle 1987 yılındaki yazılarda savunulan çizgi bu sözde "yenilenme" çizgisidir ve bugün partimizin 100. kuruluş yıldönümü ile ilgili yazılan yazılardaki fikirler o dönemdeki fikirlerin devamı niteliğindedir.

Partimizin yaklaşımları nelerdir?

Birincisi; biz TKP'yi Marksizm-Leninizm ve Proletarya Enternasyonalizmi ilkeleri doğrultusunda mücadele eden bir parti olarak nitelendiriyoruz. Programatik olarak üretim araçları üzerindeki özel mülkiyete son verecek, proletarya diktatörlüğünü kuracak, merkezi planlı sosyalist ekonomiyi yaşama geçirmeyi hedefleyen bir parti olarak değerlendiriyoruz. Bu amaçları yaşama geçirmek için ise Leninci Parti anlayışının terk edilmemesi gerektiğine inanıyoruz. İhtilalci bir partinin, burjuva demokratik reformlar ile yetinmeyen, sosyalizmi ve giderek komünizmi hedefleyen bir programa sahip olması gerektiğini savunuyor ve bunu uyguluyoruz.

İkincisi; Parti içi demokrasi nitelemesinin içinin Leninci parti ilkeleri ile doldurulması gerektiğini düşünüyoruz ve uyguluyoruz. Farklı konularda farklı görüşlerin tartışıldığı, kimi zaman fikirlerin çatıştığı, dinamik tartışmaların yürütüldüğü, ancak sonunda oylama sonucunda çoğunluğun kararlarının herkesi bağlayıcı olduğu bir işleyiş savunuyoruz. O aşamadan sonra oylamadan önce savunulan görüşlerin artık gerek parti örgütü ve gerekse dışında savunulamayacağı ilkesini yaşama geçiriyoruz. Azınlıkta kalan görüşlerin değerlendirilmesinin ilgili konudaki sürecin tamamlanmasından sonra veya ihtiyaç halinde ara değerlendirmeler yapılması gerektiğinde, ancak bulunulan organda tekrar ele alınması biçiminde ilkesel bir işleyiş doğru buluyoruz. Bu anlamda farklı görüşlerin organlar içinde sonuna kadar tartışılıp tüketilmesinin ama aynı zamanda bir sonuca varılması ve fikirlerin eyleme dönüşmesinin gerekliliğine inanıyoruz. Marx ve Engels döneminde Komünistler Birliği ve I. Enternasyonal çalışmalarında, Lenin ve Stalin dönemlerinde RSDİP ve SBKP pratiğinin de bu tartışma ve sonunda herkesin uyduğu kararlar alınması ilkesinin en verimli biçimde uygulandığını biliyoruz. Özellikle Lenin ve Stalin döneminde parti içinde farklı görüşlerin tartışılmadığı gibi bir eleştiriyi uydurma olarak niteliyor bu tür bozguncu ve ısrarla yanlış bilgilendirmeyi içeren görüşlere şiddetle karşı çıkıyoruz.

TKP'nin 100. Kuruluş Yıldönümü Üzerine Düşünceler

Rus ve daha sonra Sovyet komünistlerinin Lenin ve Stalin yoldaşların yönetiminde farklı görüşlerin tartışıldığı en dinamik dönemlere tekabül ettiğini, zaman zaman Lenin ve Stalin yoldaşların buldukları organlarda görüşleri ve alınan kararlar itibarı ile azınlıkta kaldıklarının geçişini de hatırlamak isteriz.

Üçüncüsü; İlegalitenin devekuşu misali kafayı kuma gömme olmadığını, sınıf düşmanının dayattığı bu koşulların gerektiği kadar uygulanması ve mümkün olduğu kadar legal olanakların değerlendirilmesi gerektiğini savunuyoruz. İlegal partilerde hataların gizlendiği ve yönetimin denetimsiz kaldığı savını red ediyoruz. Demokratik merkezîyetçilik ve eleştiri-özeleştiri prensiplerinin illegal parti yaşamında önemli bir yer tuttuğuna işaret ediyoruz. Ayrıca bizim tercihimiz olmayan bu durumun eleştirilmesini yapılmasını kime hizmet edebileceğinin görülmesini istiyoruz. Sanki illegalite komünistlerin tercihiymiş gibi sunulmamalıdır. Komünistler bir savaş örgütünün mensubu olarak burjuvazi ile karşı karşıya kalıyor ve burjuvazi bu nedenden dolayı partilerini yasaklıyorsa dönüp dolaşıp bu olguyu komünistleri eleştirmek için kullanmayı iyi niyetli olmayan bir yaklaşım olarak değerlendiriyoruz.

Dördüncüsü; TKP, kendi dışındaki görüşleri, siyasi yapıları yok sayan, eylem ve güç birliğinden kaçınan bir parti değildir. Farklı eğilimleri içinde barındıran yasal sol siyasi parti oluşumlarını reddetmez. Burada belirleyici bir noktanın altını çizmek isteriz. Eylem ve güç birlikleri, yasal sol siyasi partiler ile iş birlikleri partinin varlığı koşullarında girilecek ilişkilerdir. TKP bağımsız örgütsel yapısı ve politik programatik hattı ile bu ilişkilere karar. Sözü edilen siyasi oluşumların hiç biri işçi sınıfının politik örgütünün yerine ikame edilemez. Bu çalışmalara örgütlü olarak katılır. Kimi yerlerde merkezî, gerekli durumlarda yerellerde ve parti görevi gerektiriyorsa kişiler olarak ama partiyi temsilen bu işbirlikleri oluşturulur. İşçi sınıfının politik örgütünün, yani TKP'nin bağımsız varlığına olan ihtiyaç "tek doğru biziz" anlayışı varmış gibi karalanmamalıdır. Bu tanımlama bilinçli olarak üretilen kötü niyetli bir suçlamadır. Tabii ki her parti kendi politik programatik durumunu ve örgütlülüğünü doğru bulur. Bize göre işçi sınıfının bilimi doğrultusunda ve onu çarpıtmadan savunulan görüşler en doğru görüşlerdir. Ama bu dışımızda her oluşumun topyekün yanlış olarak değerlendirildiği veya dikkate alınmadığı anlamına gelmez. "Tek doğru biziz" suçlaması demagojik ve saldırgan bir nitelemedir. Eğer her politik oluşum kendi görüşlerini ve örgütlülüğünü doğru görmese ona neden ihtiyaç olacaktır ki? Bireyler bir görüşü ve ona uygun örgütlenmeyi kendileri açısından en doğru olarak gördükleri için o uğurda siyasi olarak konumlanırlar. Bu tür çarpık suçlamalar ciddiye dahi alınmamalıdır.

Beşincisi; TKP, başta Sovyetler Birliği olmak üzere Reel Sosyalizm dünyasında yaşanan karşı-devrimin nedenlerini çok detaylı olarak incelemekte, irdelemekte ve bu süreçlerden dersler çıkarmaktadır. Bu konuların incelemesi birden fazla özne ve nesnel sebebin içine geçmesinin tartışılması demektir. Söz konusu alanda çalışmak yapmak kestirmeden sonuçlar çıkarmak ile mümkün değildir. Çok önemli konulardır. Partimizin ideolojik bürosu bu alanda köklü çalışmalar yaparken, diğer yandan her cehaletten konuyla ilgili yapılmış olumlu ve olumsuz değerlendirmeleri, ön yargıyla yaklaşmadan ele almıştır. Bazen sınıf düşmanının yazdıkları dahi birtakım ipuçlarını çözmek için önem arz etmektedir. Bu değerlendirmeleri yaparken SBKP

MK PB'sinin oturumlarının tutanakları belirleyici bilgiler vermektedir. Yaşanan deney doğrusu ve yanlışı ile bizim tarihimizdir. Bu uğurda mücadeleyi sürdürmeye kararlı bir parti ve onun kadroları için, ilgili konuda çıkarılacak sonuçlar önümüzdeki mücadele süreçlerini politik programatik olarak şekillendirmek için önemli içeriklerdir. Aynı şekilde günümüzde Çin Halk Cumhuriyeti, Vietnam, Laos ve Küba'nın değerlendirilmesi, bu ülkelerde yaşanan sorunlar ve bu sorunları aşma yöntemleri tartışılmakta ve irdelenmektedir. Marksizm-Leninizm'in ülkemiz koşullarında yaratıcı bir biçimde uygulanması için yapılan bilimsel çalışmalar bu konuların doğru irdelenmesinden bağımsız değildir. Neki, bu görevlerin yerine getirilmesi tek tek bireylerin katkısı da alındıktan sonra örgütsel ve kurumsal bir konudur, partinin görevidir. Örgütlü olarak bu süreçte katılmayıp harici gazel okuma misali yazı üretmek sınıf hareketinin gelişmesine ve komünist partisinin güçlenmesine hizmet etmez. Sorumluluk hissederek ve iyiniyetle konuları irdelemek isteyenler bu katkılarını sorumluluklarının farkında olarak örgütlü olarak gerçekleştirmek durumundadırlar. Bunlar önemli konulardır ve sadece tartışmış olmak için ya da kendi nefsimizi rahatlatmak için ele alınmamalıdır. Bilimsel olarak yürütülmesi gereken bu çalışmalar Türkiye'nin en eski siyasi partisinin bu alandaki faaliyetlerine katkı olarak düşünülmelidir. Bu alanda bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da parti dostu birey ve kurumlarla çalışma devam ettirilecek, onlara katkılarımızı sağlayıp, kendilerinden de öğreneceğimiz konuları öğrenmeye açık olacaktır.

Altıncısı; Marx ve Engels'in kuramcısı oldukları ve Lenin tarafından geliştirilen, daha sonra da farklı ülkelerde yaşanan pratikler ve deneylerle daha da zenginleştirilen Marksizm-Leninizm'in, günümüz koşullarında kapitalist-empyralist sistemin içine bulunduğu durum, bilimsel-teknolojik gelişmelerin etkileri ve bunların işçi sınıfı sıralarında yarattığı yeni koşullar temelinde değerlendirilmesi ve geliştirilmesi sadece yazıp çizerek masa başında yapılacak bir çalışma değil, sınıf savaşımının pratiği ve sıcak mücadeleler için şekillenecek bir konudur. Dolayısıyla, sınıf savaşımının belirleyici önemini yitirdiği, dünyadaki sorunların tüm insanlığı ilgilendirdiği gibi "sınıflarüstü" akıl üretmeler Marksizm-Leninizm ile bağdaştırılamaz. Bu tür görüşler ya Marksizm-Leninizm'in topyekün inkarına götürür, ya da deforme edilerek, özünden koparılarak revizyonunuyla sonuçlanır. Aslında günümüzde yaşanan tartışmalar da bu çerçevede gelişmektedir. Reformizmin, revizyonizmin ve oportünizmin kaynağı bu yaklaşımlardır. Bu düşünce ve davranış biçimi de yeni değildir. Marx ve Engels döneminden beri her dönemeçte karşılaşılan sorunlardır. TKP, sınıf savaşımının sıcak pratiğinde yoğunlaşarak, buna koşut olarak söz konusu alanlarda bilimsel çalışmalar yürüterek bu konulara kendi yanıtlarını üretmektedir ve üretmeye devam edecektir. Bütün bu çalışmalar yapılırken akıldan çıkarılmaması gereken en belirleyici konu emek-sermaye ilişkisinin ortadan kaldırılmadan toplumsal sorunların çözülemeyeceği gerçeğidir. Bugün artı-değer sömürüsü var mıdır yok mudur, buna bağlı olarak işçi sınıfı ile burjuvazi arasında uzlaşmaz bir çelişki devam etmekte midir yoksa etmemekte midir sorularının yanıtını vermek belirleyici temel konudur. Marx ve Engels'in işçi sınıfının bilimini ettirdikleri temel bunun üzerinde yükselmektedir. Kapitalist düzenin özelliklerinin analizi ve ona karşı mücadelenin ilkeleri de temel üzerinden geliştirilmiştir. Yetmiyor, Lenin tarafından Marx ve Engels'in kuramsal

çalışmalarını geliştirme anlamında Emperyalizm'i tahlil etmesi ve bu bağlamda çıkardığı sonuçlar günümüz dünyasında geçerli midir, değil midir? Bu soruların yanıtını verdiğinde, Marksizm-Leninizm'in temel kuramlarını inkar etmeden güncel gelişmeler ışığında kuramın bilimsel olarak geliştirilip zenginleştirilmesi ve ülkelerin koşullarına uyarlanması mümkündür. Ancak, kuramdaki temel analizleri ve tespitleri inkara gittiğinizde işler değişmektedir ve savunduğunuz görüşlerin Marksizm-Leninizm ile komünizm amacı için mücadele ile bağlantısı kalmamaktadır. O zaman doğaldır ki, kapitalizmin sınırları çerçevesinde ekonomik, sosyal ve demokratik hakların geliştirilmesi ile yetinir, ihtilalci stratejiden vaz geçer, örgütünüzü de ona göre şekillendirirsiniz. O zaman bir komünist partisine ihtiyacınız yoktur, gayet rahatlıkla "sol" bir partide siyaset yapmakla da özgür olursunuz. Ama o zaman arkanıza dönüp bakmaya ve "TKP 100 yaşında" gibi konularla da ilgilenmeye ihtiyacınız olmayacaktır, eğer buna rağmen buna yeltenirseniz de bu iyiniyetli bir yaklaşım değildir. Madem ki dünyayı ve toplumsal sorunları farklı yorumluyorsunuz, bu durumda TKP ile ne işiniz olur? Siz yeni yelken açtığınız sularda siyaset yapmaya yoğunlaşın.

Kürt Ulusal Sorunu Nerede?

Eğer dikkatimizi çekeyse partimizin 100. kuruluş yıldönümü hakkında yazılan yazıların hiç birinde Kürt halkının özgürlük mücadelesi ile ilgili bir konu geçmemektedir. Halbuki Kürt ulusal sorunu konusunda "ayrılma hakkı dahil ulusların kendi kaderlerini tayin etme" ilkesi kurululundan itibaren partimizin programında önemli bir yer tutmaktadır. TKP Tarihi, Kürt halkının özgürlük mücadelesinden ayrılarak ele alınmaz. 12 Eylül öncesi partimizin en önemli örgütlerinden bir tanesi Kürdistan parti örgütleri idi. Partimizin Kürt halkı içinde örgütlülüğü ciddi mesafeler kat etmişti. Büyük bedeller ödenerik kazanılan mevziler 12 Eylül faşist diktatörlüğü koşullarında dahi, tüm operasyon, baskı ve tutuklamalara rağmen korunabilmişti. Kürdistan parti örgütlerinde dağılma TBKP süreci ile başlamış ve sonrasında sürekli olarak olumsuzla evrilmiştir. Bugün ise partimiz Kürdistan'da tekrar örgütleniyor. Ülkenin temel sorunlarından biri olan ve özellikle demokrasi mücadelesi açısından işçi sınıfının mücadelesi ile ayrı düşünülemeyecek olan Kürt devrimci demokratik özgürlük mücadelesi temel bir konu olarak ele alınmadan komünist çalışma yürütülmesi mümkün değildir. Ama sadece demokrasi mücadelesi açısından değil, Kürt halkının ulusal sorununun köklü çözümünü parti programında baş görevlerin arasında değerlendiren TKP'nin bu alanda söyleyecek sözü, verecek mücadelesi vardır. TKP program taslağı, Kemalizm konusunda olduğu gibi Kürt ulusal sorunu konusunda da kolektif bir sorumluluk üstlenerek partimizin geçmiş dönemlerde uyguladığı eksik ve kimi yanlış politikaların özeleştirisini vermektedir. Ve yine gerek geçmiş mücadele dönemlerinden, gerekse de günümüz koşullarını analiz ederek Kürt ulusal sorununun çözümü konusunda ortaya net bir hat koymaktadır. Söz konusu olan Kürt halkının özgürlük mücadelesi ile dayanışma değildir, birleşik mücadelelerdir. Ortaya net bir hat koymak konuya yoğunlaşmanın başlangıcıdır ve doğru bir yaklaşımdır. Buna koşut olarak gelen ise o konuda yazılanların gerçeğinin günlük parti çalışmalarında yaşama geçirilmesidir. Bu noktada da Kürdistan'da toplumsal mücadele realitesinin kavranması ve kabul edilmesi gerekmektedir.

TKP'nin 100. Kuruluş Yıldönümü Üzerine Düşünceler

dir.

12 Eylül faşizmi koşullarında ülkede işçi sınıfı hareketi her alanda gerilerken ilk başlangıcında ulusal kurtuluş hareketi mantıciyla serpilip gelişen ve yığınları kavrayan bir Kürt devrimci demokratik özgürlük hareketi gelişmiştir. Bu hareket sadece Kürdistan coğrafyası ile sınırlı kalmamış, yaşanan zorunlu ekonomik ve politik göç sonucunda tüm Türkiye coğrafyasına yayılmıştır. Bu yayılma beraberinde Kürt işçi ve emekçilerinin sayısını artırmış, işçi sınıfı içinde Kürt halkına mensup nüfusun oranını önemli oranda geliştirmiştir. Kısacası günümüzde sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'nin her yerinde ulusal bilinci olgunlaşmış bir nüfus vardır. Bu nüfus aynı zamanda işçi ve emekçidir, yoksuldur. Dolayısıyla bir yandan nesnel olarak işçi sınıfının saflarındadır, diğer yandan da ulusal baskı altında olduğu için bir direniş odağıdır da aynı zamanda. Kürt işçileri çifte sömürü altındadır. Sınıfsal ve ulusal.

Diğer yandan Kürt ulusal sorununun çözümü Kürt işçilerin dışında işçi sınıfının mensubu olan tüm Türk ve diğer uluslardan işçilerin çıkarınıdır. Çünkü değişik uluslardan işçiler burjuvazi tarafından birbirlerine karşı kışkırtılmakta, sınıf bölünmekte ve bu şekilde de daha kolay yönetilmektedir. Diğer yandan Kürt ulusal sorununun çözümü konusunda atılacak her adım ve ilerde sosyalizm koşullarında uygulanacak köklü çözüm ülke ekonomisinin gelişmesi, tarım ve sanayinin yaygınlaşması açısından bir role sahiptir. Diğer bir konu ise demokratik mücadele çerçevesindedir. Ne Kürt sorunu çözülmeden Türkiye'de demokratikleşmeden bahsedilebilir, ne de Türkiye'de demokratik kazanımlar elde edilmeden Kürt sorunun verili koşullar çerçevesinde çözümünde mesafe katedilebilir. Dolayısıyla bu konu iç içe geçişken bir durum ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenden dolayı Türkiye işçi sınıfının mücadelesi birleşik bir mücadele niteliği arz etmektedir. TKP konuyu bu boyutlarıyla ele almakta ve bu olguları programatik politik düzeye yükseltmektedir.

Kemalizm reddedilmeden Komünist olunamaz!

TKP'nin Kürt ulusal sorununa yaklaşımı aynı zamanda Kemalist doktrini reddetmeyi içermektedir. Türkiye'de milliyetler sorununa, dinler ve mezhepler meselesine Kemalist Rejim'in 1924 Anayasası ile getirdiği "tekçi" anlayışa karşı çıkmadan çözüm üretmek mümkün değildir. Bu bağlamda Kemalizm'den kopamayan, "Cumhuriyet'in kazanımlarını korumaktan" bahseden anlayışlar, kendilerine "komünist" nitelemesini yakıştırsalar dahi komünist veya TKP'li olarak nitelendirilemezler. Bizim Kemalizm ile sorunumuz bazen kimileri tarafından Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmelerinden kaynaklı bir "kan davası" olarak nitelendirilmektedir. Bu doğru değildir. TKP'nin kimseyle "kan davası" yoktur, burjuvaziye karşı bir sınıf savaşımı davası vardır. Kemalist burjuvazi, Mustafa Kemal, kendi sınıfsal duruşlarına koşut olarak, Ulusal Kurtuluş Savaşımını, Toplumsal Kurtuluş aşamasına yükseltmek için TKP olarak verdikleri mücadele nedeniyle katledilmişlerdir. Dolayısıyla bu cinayetin hesabını sormanın yolu burjuvazi ile topyekün hesaplaşmaktan geçer. Kemalistler komünistlere karşı katliam yaptıkları gibi Kürtlere, Alevilere, Süryanilere, Ezidilere, Rumılara, Ermenilere katliam ve baskılar uygulamışlardır. Ulus-Devlet yaratma sürecinde "Türk-İslam" sentezi doğrultusunda yaratılan bu doktrin mahkum edilmeden komü-

nist olunamaz. Emperyalizme karşı verilen Ulusal Kurtuluş Savaşı sonucunda ülkenin yeniden Emperyalizm'e bağımlı hale gelen Kapitalist toplum sisteminin seçilmesi ve bunun Kemalistler eliyle gerçekleştirilmesinin savunulacak bir yanı yoktur. Aynı şekilde Türkiye'nin en eski partisi TKP'nin önderlerini katlederek, örgütlerine ve üyelerine yönelik terör ve tutuklamalar gerçekleştirerek, TKP'yi bizzat yasaklayarak, 1923'den 1950 yılına kadar 27 yıl boyunca tek parti iktidarı uygulayan Kemalizmin cumhuriyetinin hangi kazanımlarına sahip çıkılmaktan söz edilmektedir?

Mustafa Kemal'in TKP'nin önder kadrolarını katletmesine rağmen kendi kurmaylarına TKP adında bir parti kurduğunu nedeni iyi anlaşılmalıdır. Günümüzde de TKP üzerinde 1922 yılından beri süregelen yasak devam etmekteyken "TKP" adında partiler kurulmasının bir anlamı olmalıdır. TKP tarihi ile ilgili anıları yazanların bu gerçekleri dikkate alarak kendilerine seçtikleri platformları bu açıdan değerlendirmelerinde yarar vardır. Kemalizm savunan, Kürt ulusal sorununa Kemalist bakış açısı ile bakan siyasi grupların adlarında "TKP" ibaresi veya "komünist" nitelemeleri geçse dahi bu şanlı partinin kendisiyle bir bağları olmayacağı anlaşılmalıdır. Popülizm uğruna ilkeleri ve gerçek tarihi yok saymak kendine komünist olmayı yakıştıranların tarzı olamaz.

TKP Program Taslağı öze dönüşür

TKP'nin 100.yılı aynı zamanda TKP 1.Programı'nın da 100. yılıdır. TKP'nin bugün üzerinde çalışılan ve tartışılan program taslağı birinci programın özüne dönüşür. Birinci programın özüne dönmek Marksizm-Leninizm'in Kominternci bolşevik geleneğine dönmek, Marx'a, Engels'e, Lenin'e, Stalin'e, Mustafa Suphilerle dönmek demektir. Partimizin yeni program taslağı bu gözle okunmalı, tartışılmalı, gerekirse Mustafa Suphilerin hazırladıkları Komintern tarafından onaylanan partimizin birinci programı ile karşılaştırarak ele alınmalıdır. Bu yapıldığında partimizin bugünü ile kuruluş yılları arasındaki doğrudan bağ daha iyi anlaşılacaktır. Partimizin 100. kuruluş yıldönümünü bu içerik, nitelik, pratik çalışma ve düşünceler ile karşıyoruz.

TKP Program Taslağı, dünyanın, bölgenin ve ülkenin güncel durumu konusunda ayrıntılı tahliller içeriyor. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere Dünya Sosyalist Sisteminde yaşanan karşı-devrim konusunda tespitler yapıyor. En önemlisi Marksizm-Leninizm'in çok tekrarlandığı gibi geçersiz kılınmadığını, tam tersine doğru olarak uygulanmasının gerekliliğinin altını çiziyor. Karşı-devrimin ideolojik bir yenilgi olmadığını gerekçelendiriyor. Kürt ulusal sorununa bakış ve Kemalizm konusunda ciddi özeleştiriler içeriyor ve net bir politik programatik hat belirliyor. Perspektif olarak toplumsal anlamda Türkiye işçi sınıfı hareketi, Kürt devrimci demokratik emperyalist ve Demokratik Alevi Hareketi'nin Anti-Emperyalist Demokratik Halk Devrimi perspektifi ile güç ve eylem birliğinin örülmesi konusunda perspektifler sunuyor.

Türkiye işçi sınıfının devrimci hareketinde özellikle 60'lı yıllardan sonra yaşanan ayrışma ve bölünmelerden sonuçlar çıkararak bir Devrim Cephesi'nde tüm ayrışan güçlerin politik anlamda tekrar birleşmesinin alt yapısını oluşturuyor. Türkiye Federatif Sosyalist Cumhuriyeti hedefini ortaya koyarak gerekçelendiriyor ve tüm bu güçlerin ortak mücadele amacı olması konusun-

da programatik açılımlar sağlıyor. Sosyalizm tahayüllünü detaylarıyla ortaya koyuyor.

TKP Program taslağı onaylandıktan sonra da geliştirilmeyecek bir belge olmayacaktır. Özellikle ülkemizde, bölgemizde ve dünyada komünist hareketin yeni dinamikler ile nasıl gelişeceği yeni açılımlar gerektiriyor. Çin Halk Cumhuriyeti, Vietnam, Laos ve Küba deneyleri ile perspektifleri ve rolleri daha derin değerlendirmeler gerektiren konular olarak önümüzde duruyor. Türkiye'nin bulunduğu ve müdahili olduğu bölge olan Orta-Doğu konusu, bölgenin devrimci dinamikleri, perspektifleri ve mücadelenin koordinasyonu temelinde görüşlerin ve özellikle de devrimci pratiğin derinleştirilerek geliştirilmesi gerekiyor. Gelişmiş kapitalist ülkelerde, emperyalist merkez ülkelerde işçi sınıfının devrimci mücadelesi konusunda geliştirilen stratejiler konusunda yaşanan gelişmeler irdelenmeyi bekliyor.

TKP program taslağı tartışmalarının anlam ve önemi buradan gelmektedir. Bir yandan bu sorulara verilen yanıtların daha da netleştirilmesi, zenginleştirilmesi, ama aynı zamanda bu sürecin sınıf savaşımının sıcak pratiği içinde yürütülmesi konulara yaklaşım şeklimizi belirlemektedir. Kuşkusuz ki geçmişte yapılan kimi hatalar vardır, doğrudur ki dünyada ve ülkemizde toplumsal anlamda bir takım değişiklikler yaşanmıştır ve yine gayet normaldir ki partimiz bu konuları görmezden gelmez, üstünü örterek yokmuş gibi davranamaz.

Parti olarak örgütsüz olan biryelerden farkımız tüm bu konuları sınıf savaşımın bize yüklediği sorumluluk içinde ve yaşamda sınıyarak, uygulayarak ele almamızdır. Kıstaslarımız ona göredir. İşçi sınıfı içinde kazanılan yeni mevziler, genç erkek ve kadınlar arasında örgütülüğün gelişmesi, yeni kazanılan yoldaşlar, kurulan yeni parti birimleri, gerçekleştirilen eğitim çalışmalarının yaygınlaştırılması gibi konulara verilecek yanıtlar partimizin 100. kuruluş yıldönümünü karşılarken kendimize koyduğumuz ölçülerdir. Bu tür tasaları olmadan sadece eleştirel anlamda fikirler geliştirerek, yanlış ve açık arayanlar ile aramızda olan farklılık budur. Aynı şekilde olması gereken bir dizi çalışmayı ve yöntemi sıralayıp, bu alanda konuşmak veya eleştirmekten başka hiç bir çalışma yapmayanlarla aramızda olan farklılıklar bunlardır.

Türkiye Komünist Partisi, politik programatik hedef ve görevlerini yaşama geçirmek için legalist, reformist ve parlamenterist eğilimler ile ideolojik mücadeleyi bir an bile elden bırakmıyor. İhtilalci bilincin sınıf hareketi içinde kök salması ve burjuva devlete karşı anti-emperyalist, demokratik bir halk ayaklanmasının yaratılması yönüne kanalize edilmesi için savaşıyor. TKP'nin 100 yıllık şanlı tarihinin tüm gel-gitler, yenilgi ve başarıları, devrimci pratik olmadan sadece masa başında ya da sosyal medya mecralarında değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu konuda sözü olanların, günümüz mücadeleleri içinde kapsadıkları yer ve nitelikleri kadar etkileri olabileceğini görmeleri gerekmektedir. Günümüzde komünist bilinçle, cesaretle, fedakarlıkla mücadele içinde yer almayanların TKP tarihi hakkında ileri sürdükleri her görüş boş ve değersizdir. Geçmiş mücadele dönemlerinde yaşananlara atıfta bulunmak bu konuda zevahiri kurtarmaz. Belirleyici olan sosyalizm ve komünizm ideleri uğruna bugün ne yapıldığıdır.